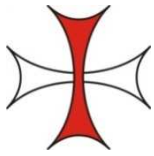

BULLETIN

Europese provincie van de Kruisheren

Nummer 10, december 2019

Van de Redactie

Bij het schrijven van het woordje van de redactie in dit laatste nummer van Bulletin zitten we in de advent en kijken we uit naar Kerstmis. Bij twee zinnen uit het evangelie met Kerstmis zou ik willen stilstaan. "Heden is in de stad van David voor jullie een redder geboren: Christus, de Heer" (Lc. 2,11) en "Eer komt toe aan God in de hoge en vrede op aarde aan de mensen in wie Hij zijn welbehagen heeft" (Lc. 2,14). Heden is een redder geboren. Dat blijkt uit het leven en de boodschap van Jezus. Hij zal in mensen het verlangen wekken naar een leven in waardigheid en vrijheid. Hij zal in de harten van de mensen hoop en vertrouwen zaaien, zodat ze steeds zullen uitzien naar een betere toekomst, ook wanneer het donker is in hun leven. Hij zal mensen ervan overtuigen dat ze door God bemind worden wat een grote levenskracht kan doen ontkiemen. In het kerstverhaal wordt de diepere betekenis van Jezus openbaar. Hij wordt Gods stem voor vele mensen, hij wordt gestalte van Gods liefde. Deze boodschap werd verkondigd aan de herders, niet die liever herdertjes van onze kerstliederen, maar een ruw volkje, arm, steeds onderweg, niet meegeteld. Doorheen de armoedige situatie waarin Jezus geboren wordt en door de verkondiging aan de herders klinkt iets diepers door nl. dat Jezus gekomen is voor alle mensen, ook voor de armen, de mensen op de rand van de maatschappij, de niet meegetelden, dat voor God elke mens de moeite waard is

In de boodschap van de engel klinkt de roep om vrede door "Vrede aan de mensen in

wie God zijn welbehagen vindt". Zo is Kerstmis de geschiedenis ingegaan als het feest van de vrede. Maar vrede is nog ver weg, het blijft een opgave, een uitdaging telkens herhaald in elke eucharistieviering bij de vredeswens. Vrede, kapotgeschoten op vele plaatsen in onze wereld, op alle plaatsen waar geweld als wapen gebruikt wordt. Vrede, kapot gemaakt door vooroordelen, discriminatie, wraakgevoelens, concurrentiegeest, de nooit genoeg mentaliteit. Vrede, aangetast als we leven in onvrede met onszelf en elkaar maar oplevend in woorden van verzoening, in gebaren van verwelcoming, in daden van meelevens.

Is Kerstmis alleen bestemd voor deze dagen of gaat het nog verder?

Een halve eeuw geleden zong de zanggroep "De Vaganten" in een lied "Waarom zijn wij het ganse jaar niet wat Kerstmis voor elkaar?" 'Wat Kerstmis zijn voor elkaar' is elkaar een warm hart toedragen, je eens in de plaats van de andere stellen om zijn verdriet en zijn noden echt te voelen, oude vetes laten rusten, jezelf kunnen aanvaarden zoals je bent d.w.z. vrede met jezelf. Zoals een kind toekomst en belofte betekent zo moeten wij voor elkaar toekomst zijn door bemoediging en hoop aan te bieden. Laten we het ganse jaar wat Kerstmis zijn voor elkaar. Wellicht breekt er dan wat meer licht door in deze wereld. Wellicht daalt dan de vrede in ons neer, een diepe vrede, die ons gelukkig maakt.

Ik wens jullie, lezers van Bulletin, van harte een zalig en vreugdevol kerstfeest!

Willy De Bolle osc

OVERWEGING

Zalig

Zalig die als de nacht het donkerst is
durven vertrouwen op die ene ster.
Zalig die met een onbevangen geest
verwachting blijven koesteren.
Zalig die speuren naar vonkjes hoop
om ze als een fakkel aan te steken.
Zalig die woorden spreken
waaraan velen zich verwarmen.
Zalig die mateloos goedheid tonen
waarin je mag wonen.

Zalig die met zachte moed
vriend en vreemde tegemoet gaan.
Zalig die bewogen knielen
naast wat nietig is in deze wereld.
Zalig die Gods weerloosheid herkennen
in de ogen van een pasgeboren kind.
Zalig die met kerstlicht in de ogen
dag na dag meer mens worden.

Kris Gelaude

Nieuws uit Sint Agatha

door Joe Op de Kamp, o.s.c.

Prior provinciaal Peter Snijkers was sinds midden oktober meermaals onderweg: van 21 tot 31 oktober nam hij te Rome in het generalaat deel aan de zo genoemde 'Uitgebreide Generale Raad' (Extended General Council). Hij bezocht begin november medebroeders in Brazilië en in de tweede week van december de medebroeders in Wien Leopoldau. Confrater Edgard Claes, deed op 24-25 oktober Parijs aan. Zelf was ik op 05-06 november bij mijn zus in de buurt van Leuven. Met haar heb ik te Diest de tentoonstellingen bezocht die in het stadhuis en in het voormalige Sint Elisabethgasthuis zijn gehouden nu herdacht werd dat de Gasthuiszusters Augustinessen vier eeuwen in die stad verblijven. Ik ben van einde 1977 tot de sluiting in het voorjaar van 1983 pastor geweest in dat gasthuis. Tot einde 1993 was ik ook als pastor verbonden aan het aanpalende Sint Jozefziekenhuis dat de zusters hadden gesticht. In een vorig nummer van Bulletin heeft confrater Huub Wagemans uitgebreid over de relatie van ons convent in Diest met de zusters.

Op zondag 10 november was confrater Edgard Claes in zijn geboorteplaats Achel

aanwezig bij de sluiting van Galandart, de tentoonstelling in open lucht. Dit najaar is die tentoonstelling voor de vijfde en laatste maal gehouden. Verscheidene keren behoorde Edgard tot de exposanten.

De confraters Mbusa Machozi Olivier en Herry waren, afzonderlijk of/en samen een paar maal te gast in de omgeving van Wuppertal, onder meer om belangstelling te tonen voor de advents- en kerstbazaar van de parochie Sankt Hedwig te Wuppertal Hahnerberg. Die parochie is opgericht terwijl medebroeders pastoraal werkzaam waren in de zuidelijke stadsdelen van Wuppertal (1953 – 2005). Confrater Chris Aarts was in Sankt Hedwig de laatste kruisher pastoor, na – voor zover ik me herinner – Carl Fischer en Karel de Groen.

De directie en medewerkers van het 'Erfgoedcentrum Nederlands Kloosterleven' en wij, kruisheren, hebben in de namiddag van vrijdag 29 november feestelijk afscheid genomen van bibliothecaris dr. Otto S. Lankhorst en archivaris dr. Chris Dols. De heer Lankhorst is al even pensioengerechtigd, de heer Dols is sinds 01 december conservator van 'Radboud Erfgoed' aan de Nijmeegse universiteit. Één en ander kunt u

daarover lezen op www.ru.nl/nieuws-agenda/nieuws/vm/2019/oktober/chris-dols-benoemd-conservator-radboud-erfgoed/

Intussen is hier, in Sint Agatha, de verbouwing van de oost- en westvleugel van het klooster begonnen. De bouwfirmavatte op maandag 18 november voorbereidend werk aan, zoals het afdekken van de vloer in de pandgangen, het afsluiten van de trappenhal bij de kloosterkerk en van de betreffende vleugels. Maandag 25 november begon dan het grove werk. Brommen van een shovel of laadschop en trillen van boren hebben twee weken het ochtendlijke gezang van de communautiteit in de week-

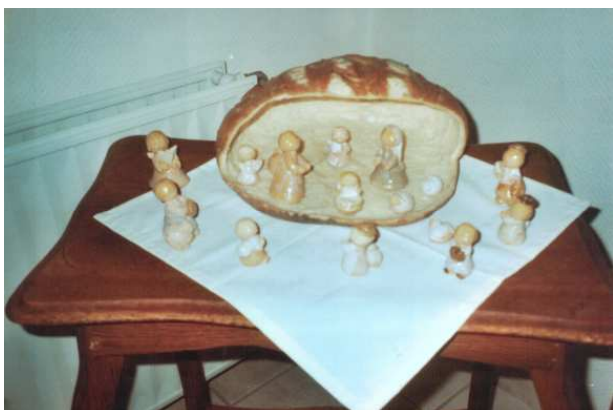
kapel begeleid. Gelet op de duur van de afbraak vraagt de een of ander zich soms af of wel iets van de tussenmuren overeind blijft. Dinsdag 19 november heb ik als laatste het slaapvertrek op de tweede verdieping verlaten en mijn bedje gespreid in een woonunit op het voorplein, bij de dijk, tegenover de ingang van de kloosterkerk. Daarmee ging, naar mijn gevoel(en), een tijdperk in de bewoning van 'Klooster Sint Aegten' ten einde.

Met dit bericht eindigt voor mij ruim tien jaren bijdragen aan Bulletin. Mijn dank aan wie belangstellend de rubriek 'Nieuws uit Nederland' hebben gelezen, die gaandeweg 'Nieuws uit Sint Agatha' werd.

Nieuws uit Hannut

door Pol Gorissen, o.s.c.

In het november-nummer van Bulletin schreef ik reeds dat confrater Pierre Vandormael voor enkele dagen op retraite vertrokken was met de jongeren die zich voorbereiden op het H. Vormsel. Daarna bleef Pierre nog een paar dagen in Ave-et-Auffe om de retraite te begeleiden van een groep van 35 volwassenen.

Op zondag 17 november arriveerde hier de missieprocurator Machozi Olivier om de volgende dag samen met confrater Patrick Bonte en confrater Aristide naar een klooster van zusters te gaan. Die zusters maakten

hosties, maar ze waren gestopt met dat werk. Onze confrater Patrick is bisschoppelijk vicaris voor de kloosterlingen in het bisdom Luik, en zodoende was hij op de hoogte van de beslissing van die zusters. Zij hadden een flink elektrisch toestel om hosties te snijden, en gaven dit nu gratis voor onze confraters in Congo. Ginds in Musienene hebben ze inderdaad een hostiebakkerij, maar hun snijmachine is klein en beperkt. Als dit machine van de zusters ooit ginds geraakt, zullen ze er zeer blij mee zijn, want zij maken hosties voor verschillende parochies.

Op zondag 24 november werd confrater Pierre gevierd voor zijn 10 jaar pastoor zijn in de Pastorale Eenheid van 14 dorpen rond de parochie Braives. De Eucharistie en daarna het feestmaal waren in Avin, waar Pierre vroeger zijn noviciaat gedaan heeft, met confrater Paul Delbrassine als novicemeester.

Op zaterdag 30 november ontving Pierre hier een groepje paters en zusters die met hem samen het Franstalig inter-noviciaat gevolgd hadden in Brussel; in het weekend was Pierre dan telkens in Avin.

Op die zaterdag heeft confrater Patrick samen met zijn moeder een aantal Kerstkribben geplaatst, overal in het klooster en in de brede gang bij de hoofdingang, naast de kapel. Patrick heeft stilaan een grote collectie opgebouwd van Kerstkribben, die hij ontving of kocht in verschillende kloosters.

Wij naderen snel het einde van jaar 2019. Aan u allen van harte een Zalig Kerstfeest en een goed en gezegend nieuw jaar 2020.

Nieuws uit Maaseik

door Huub Wagemans, o.s.c.

In de namiddag van dinsdag 26 november bezocht provinciaal Peter Snijkers de confraters voor persoonlijk gesprek en overleg.

Het einde van de maand kondigt de binnenstad zoals ook elders, met allerlei activiteiten, specifieke versieringen en bijpassende muziek de komst van de grote kindervriend uit Spanje aan. Amper vertrokken of alles staat in het teken van de komst van een ander kindervriend. U wel bekend. Ook naar Hem, als baby al, wordt uitgekeken en dienen geëigende voorbereidingen getroffen te worden en versieringen aangebracht. Het stedelijk maandblad 'Ma-zine' staat er bol van, o.a. met aankondigingen van wat onze kerk in deze kersttijd specifiek te bieden heeft.

Op zondag 15 december brengt de heer Daniël Verstappen, Maaseiker pianotalent, een betoverend kerstconcert in onze kerk samen met een kinderkoor van topniveau en zangeres Mireya Derksen. Daniël zal de piano laten schitteren in combinatie met zang en elektronische klanken. Dit concert duurt telkens 30 minuten, aanvang om 14, 15 en 16 uur. Traditiegetrouw wordt ook weer het kerstzingen voor de hele fami-

lie gehouden op tweede Kerstdag, 26 december, in onze kerk om 15 u. Veelal gekende kerstliederen, oud en nieuw, worden ingeleid door Tejo Clerckx op de hem gekende wijze en ook gedirigeerd zodat de samenzang door jong en oud een plezier wordt en als vanzelf leidt tot stemmige kerstvrede. De vrije bijdrage is voor het goede doel. De organisatie van deze zangnamiddag ligt in handen van het plaatselijk Davidsfonds. Ook nodigt dit bijzondere Ma-zinenummer van december uit om onze prachtige kerststal met unieke wassen beelden te komen bewonderen, alsook de telkenjare anders versierde kerk met kerstbomen, groen en veel licht. Stads-gidsen informeren de bezoekers gratis en deskundig over de geschiedenis van de kerststal en de kerk. Tijdens de kerstdagen, zondag 29 december, nieuwjaarsdag en zondag 5 januari is de kerk geopend van 15 tot 17.30 u., buiten de normale uren voor de vieringen natuurlijk. Velerlei voorbereidingen, zeker wat betreft liturgie en kerkkoor, zijn al lang begonnen. Toch interessant terloops te vermelden dat zelfs de extra uitgave van de kerstkrant uit Vaals en

omstreken speciale aandacht vraagt voor de vele activiteiten rond het kerstgebeuren in Maaseik, ook in onze kerk.

Op de verjaardag van onze rector Roger Janssen én Sinterklaas kwam in de avonduren Pierre-Paul uit Rome ons verrassen, niet met een zak vol met allerlei lekkers, maar gewoon omdat Maaseik voor hem een geschikte uitvalsbasis is voor een week met geplande pastorale activiteiten in verband met bijeenkomsten rond de spiritualiteit van Sint Augustinus. Het begon daags erna al; in alle vroegte vertrok hij naar Nijmegen voor deelname, met persoonlijke 'input' aan een Augustijns georiënteerd symposium. Het einde van week 50 staat voor Pierre-Paul iets gelijkaardigs ge-

pland in Brugge. Ter overbrugging van beide activiteiten leidt Pierre-Paul een retraite te Diest voor de Gasthuiszusters-Augustinessen. Voor de zoveelste keer! Zo treedt Pierre-Paul in de voetsporen van confrater Jef Verhoof z.g. uit Achel, een destijds geliefd en veelgevraagd predikant door dezelfde zustercongregatie. Zondag 15 december hoopt Pierre-Paul het vliegtuig te nemen richting Rome.

Rest me nog u allen de vrede van Kerstmis toe te wensen: heel zeker een dragende inspiratie om zelf als mens van vrede het nieuwe jaar in te stappen. In naam van de Maaseiker gemeenschap wens ik u Gods zegen toe voor elke nieuwe dag van het nieuwe jaar 2020.

Een dag vol symboliek

door Tiago van Winden osc.

Op deze symbolische dag, de 12.12, schrijft de correspondent uit Belo Horizonte (Brasil) zijn bijdrage aan het laatste nummer van Bulletin.

Diploma-uitreiking op de bewaarschool

Juist vandaag bestaat de stad Belo Horizonte 122 jaar. Tevoren was Ouro Preto, 'n stadje in moeilijk toegankelijke bergen en heuvels, de hoofdstad van de deelstaat Minas Gerais. Het motief van deze verwisseling van hoofdstad was dat Belo Horizonte een mooie vlakte was, geschikt voor we-

gen, pleinen, straten, gebouwen van nieuwere tijden. Dat begon in 1897, vandaag dus 122 jaar bestaan.

Op deze dag, 12.12 viert de liturgie Onze Lieve Vrouw van Guadalupe (México). "Zeg het met bloemen". Maria verscheen aan een indiaan, sprak zijn stamtaal, genas zijn zieke oom, en bekrachtigde haar wens om een bedepplaats te vinden in de zetel van het bisdom México. Dit gebeurde in het jaar 1531. Alles aan haar is indiaans: huidskleur, spraak, en gekleed met de tekenen van zwangerschap: een zwart strikje.

De foto's die je hier vind zijn van gisterenmiddag. Van 14 tot 16 uur was er in de ruime parochiezaal het kleurige bewaarschool-afscheid van een 30 kinderen. Ze hadden zich daarop goed voorbereid en geoefend: het volkslied van Brasil werd gezongen "Ouviram do Ipiranga..." (Ze hoorden van bij het riviertje Ipiranga...) met de daarbij behorende lichaamshoudingen:

staande, met de hand op je hart; zo beginnen alle officiële vieringen bij verschillende gelegenheden. Verder waren er eenvoudige dansjes, één over sterren; de ander over bloemen.

De afstuderende leerlingen van de bewaarschool

De kinderen doen een dansje

Het bestuur van de bewaarschool was aanwezig, ook hun ouders en grootouders; en alle dienstpersoneel die hun taak hebben bij het functioneren van deze prille

vormingsaangelegenheden. Een kunstig versierd "diploma" van de goed doorlopen jaren op deze bewaarschool, uit de handen van de directeur en een onderwijzeres, telkens met de schoolverlater in het midden. Een beroepsfotograaf neemt deze foto. Dit is het schema van allerhand momenten van hun toekomstig leven. Dit was het feestelijk begin van het groeiende bestaan van deze kinderen in de samenleving.

Een moment om te vereeuwigen

Het laatste nummer van Bulletin is gediend met dit visioen, want steeds is er de spreuk van de Apocalyps "Zie, Ik maak alles nieuw", de samenleving gaat verder. Er komt een Nieuwe hemel en een nieuwe Aarde, en de nieuwe Stad Jerusaleem.

Hartelijke groet en Zalig Kerstmis.

Allereerst wensen we u een zalig Kerstfeest en voorspoedig nieuw jaar. Met deze laatste aflevering bedankt de redactie alle lezers voor hun jarenlange warme belangstelling en interesse. Graag wensen we u allen Adieu!

Colofon

Bulletin Kruisheren Europa was het informatie- en opinieblad van de provincie van de Kruisheren (OSC). Contact: e-mail: bulletin@kruisheren.eu of schrijf naar: Kloosterlaan 24a, 5435 XD Sint Agatha, Nederland. Iedere auteur is verantwoordelijk voor de inhoud van zijn artikel. Alle rechten op tekst en afbeeldingen voorbehouden. Verscheen 10 maal per jaar (niet in juli en augustus). Website: www.kruisheren.eu

Uit het fotoarchief van de Europese provincie (54)

door Roger Janssen o.s.c.

Theo Scheerder (1908-1979) was van 1934 tot 1947 missionaris op Java. Aan zijn missionaire arbeid schonken we aandacht in het boek *Nederlandse kruisheren missionarissen op Java, 1927-1946*.

Eerste dagen in Bandung: W. Boogaartz, G. Aengenent, J. van Hoek, Th. Scheerder, A. Kooyman

Scheerder bij de luiklok in Cheribon

In 1935 was Gerardus Joannes Jansen in de Wal hoofdpastoor in Cheribon (het latere Cirebon). Er waren zeventien kruisheren werkzaam in de Java-missie in dat jaar. Jansen in de Wal was naar Java gekomen in 1932 en overleed in het interneringskamp op 30 juli 1945.

De broertjes Smit samen met Th. Scheerder, 1935

Scheerder samen met hoofdpastoor Jansen in de Wal

Scheerder was eerst begonnen in de Petrusparochie bij de kathedraal in Bandung

en werd een jaar later naar Cheribon gezonden om Jansen in de Wal te helpen. Na Cheribon was Scheerder werkzaam in parochie Onze-Lieve-Vrouw van Zeven Smarten aan de Panduweg in Bandung, in Garut en tenslotte in Cimahi.

Kerk Cheribon

Eerste communie in 1935

Palmprocessie in Cheribon in 1935

Koster van Cheribon met vrouw en kind

Een paar foto's helpen ons te begrijpen hoe de late koloniale tijd eruitzag in Nederlands-Indië. De missionarissen waren hoofdzakelijk actief te midden van Nederlanders en Indo-Europeanen.

Tine Meeng met haar kleuterklasje

De kamer van Scheerder in Cheribon

Fin.

